

IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM
EMBERI JOGI MUNKACSOPORT TITKÁRSÁGA

NEMZETISÉGI ÜGYEKÉRT FELELŐS TEMATIKUS MUNKACSOPORT

IKT. SZÁM: VII/70/3/2020.

MELLÉKLET: JELENLÉTI ÍV

EMLÉKEZTETŐ

2020. JÚNIUS 24. 10.00

Helyszín: 1054 Budapest, Báthory utca 10. VII. em. 715.

Tárgy: Nemzetiségi Ügyekért Felelős Tematikus Munkacsoport ülése

Jelen vannak: a mellékelt jelenléti ív szerint

Fürjes Zoltán, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkára köszöntötte a munkacsoportülés tagjait és ismertette a napirendet.

1. napirendi pont: A nemzetiségi törvény módosítása

Fürjes Zoltán elmondta, hogy a Magyar Közlöny 2020. június 23-ai számában megjelent a 2020. évi LXVIII. törvény a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény módosításáról. A törvényjavaslat célja a nemzetiségi jogok gyakorlásához szükséges eszközrendszer megerősítése volt, valamint továbbra is kiemelt célként tűzte ki az ún. „etnobiznisz” esetleges felbukkanásának visszaszorítását. A törvényjavaslat összeállítására jogszabály-előkészítő munkacsoport alakult, a munkában részt vett a Magyarországi nemzetiségek bizottsága, az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala, a fővárosi és megyei kormányhivatalok, a Belügyminisztérium (Társadalmi Felzárkózásért Felelős Helyettes Államtitkárság), az Emberi Erőforrások Minisztériuma (Oktatásért Felelős Államtitkárság Köznevelés-igazgatási Főosztály), valamint a jogalkotásban közreműködő egyéb kormányzati szereplők (Igazságügyi Minisztérium, Pénzügyminisztérium). A törvényjavaslat talán legnagyobb vívmánya, hogy az a magyarországi nemzetiségek jelzései, kérései alapján került megszövegezésre – szoros együttműködésben a Miniszterelnökség Egyházi és Nemzetiségi Kapcsolatokért Felelős Államtitkárság Nemzetiségi Főosztályával –, és azt a Magyarországi nemzetiségek bizottsága terjesztette a magyar Országgyűlés elé. A törvényjavaslatot az ellenzék is támogatta, a záró szavazásra 2020. június 16-án került sor.

Fürjes Zoltán a változások közül kiemelte *az általános adatvédelmi rendeletnek (GDPR) megfelelő szabályok* beemelését a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvénybe (a továbbiakban: nemzetiségi törvény), amely így az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvénnyel összhangban rendezi az ösztöndíjak odaítélése során felmerülő személyes adatok kezelésével kapcsolatos különösen érzékeny kérdéskört. Az intézményfenntartó nemzetiségek részéről folyamatos jelzések érkeztek azzal kapcsolatban, hogy a fenntartott köznevelési intézmények működtetésében nehézségeket okoz, hogy a fenntartó nem rendelkezik tulajdonjoggal a feladatellátás helyszínéül szolgáló ingatlan tekintetében, ezért a módosítás által a fenntartói jog átadásával együtt *a köznevelési intézmény feladatainak ellátását szolgáló ingó és ingatlan vagyont* a feladatátvételt követően haladéktalanul, de legkésőbb a nevelési-, illetve a tanév kezdetéig ingyenesen *a fenntartó nemzetiségi önkormányzat tulajdonába kell adni*. Rögzítésre kerültek a helyi nemzetiségi önkormányzatok, közöttük kiemelten is az újonnan létrejövő helyi nemzetiségi önkormányzatok *kötelező közfeladatai*, valamint *az intézményalapításra és átvételre vonatkozó szabályok*. A módosítás tartalmazza a *nemzetiségi önkormányzati képviselők választásának* további szabályozását. A települési nemzetiségi önkormányzati képviselők választását akkor kell kitűzni, ha a településen az adott nemzetiség önszerveződése fokának és a településen való honosságának vizsgálata alapján az országos nemzetiségi önkormányzat szükségesnek tartja a település nemzetiségi közösségének önigazgatását.

Az országos nemzetiségi önkormányzat a településen az adott nemzetiség önszerveződése fokát, valamint a településen való honosság időtartamát vizsgálja, melynek során köteles kikérni a Magyar Tudományos Akadémia elnökének állásfoglalását. Az előzőektől eltérően települési nemzetiségi önkormányzati képviselők választását akkor is ki kell tűzni, ha a településen az adott nemzetiséghez tartozó személyek száma – a legutolsó népszámlálásnak az adott nemzetiséghez tartozásra vonatkozó kérdéseire nyújtott adatszolgáltatás nemzetiségenként összesített adatai szerint – a huszonöt főt eléri, és a településen adott nemzetiségi önkormányzat működik. A módosítással a nemzetiségi önkormányzatok részére *jogorvoslathoz való jog* kerül biztosításra, amennyiben nem kerül sor helyi önkormányzat feladatkörébe tartozó, a nemzetiségi jogokat közvetlenül érintő ügy megtárgyalására. A *nemzetiségi önkormányzati képviselő megbízatása megszűnésének* esetei kibővültek a nemzetiségi törvény 87. § (3) bekezdése miatt kiírt időközi választás napjával, valamint a képviselő kilencven napon túli vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségének elmulasztásával. A módosítás egyértelműsíti, hogy a *közmeghallgatás* a képviselő-testületi ülés egyik formája. Az országos nemzetiségi önkormányzat önként vállalt közfeladatai kiegészülnek az érintett miniszter engedélyével történő *szociális ellátó intézmény* alapításával és fenntartásával. Garanciális szabály került beépítésre a *tankönyvek* térítésmentes rendelkezésre állásáról a nemzetiségi nevelés-oktatásban résztvevő tanulók számára. Továbbá a jogalkalmazás egységessége és egyértelműsége érdekében számos szövegpontosító jellegű módosítás és kodifikációs technikai pontosítás történt. **Fürjes Zoltán** a Német Kör által korábban, írásban felvetett kérdésre reagálva elmondta, hogy tekintettel arra, hogy a *tartós helyiség átadásra* vonatkozó módosítási javaslat a törvényjavaslat előkészítése során nem érkezett be az Államtitkárság részére, a jogszabály-előkészítő munkacsoport azt nem tárgyalta, így a módosító csomagba sem került bele. A települési önkormányzat csak a nemzetiségi önkormányzatok ülése alatt köteles helyiséget biztosítani.

Matkovits-Kretz Eleonóra a Magyarországi Németek Pécs-Baranyai Nemzetiségi Körének képviseletében érdeklődött, hogy a kulturális intézmények tekintetében bekerült-e a törvényjavaslatba a tartós helyiségbiztosítás. Elmondta, hogy vannak olyan pályázatok, amelyben a német Belügyminisztérium biztosítana támogatást, de a pályázat egyik feltétele egy legalább tíz éves tartós bérleti szerződés. Jelezte, hogy a települési önkormányzatok ilyen hosszú idejű szerződést nem írnak alá. További példaként a tájházakat említette.

Fürjes Zoltán elmondta, hogy az egyeztetések során a nemzetiségek részéről merült fel, hogy ezt a kérdést későbbre halasztják. Hasonlóan az előzőekhez, megmaradt települési önkormányzati hatáskörben a döntés.

Lásztity Péró a Srpski Forum képviseletében jelezte, hogy nem volt alkalmuk észrevételezni a javaslatot. A *nyelvhasználati jogok* tekintetében megkérdezte, hogy hogyan garantálja a törvény a szerzett jogok védelmét, amennyiben csökken a nemzetiség létszáma az adott településen, továbbá a települési székhelyű egyesületek kezdeményezése tekintetében jelezte, hogy az egyesületek általában regionális működésűek. Az 5. § rendelkezik a helyi önkormányzatok *nemzetiségi ügyekkel foglalkozó bizottságának* létrehozásáról, azonban nem rendelkezik erről megyei, illetve fővárosi szinten. A 6. §-ban rögzített névtelenség véleménye szerint a gyakorlatban nem tud megvalósulni. **Lásztity Péró** a *nemzetiségi közneveléssel* kapcsolatban a következő észrevételeket tette: a 7. § tartalmát üdvözölte. A nemzetiségi köznevelési, valamint a nemzetiségi szakképzési intézmény vezetőjének kinevezésével kapcsolatban a miniszteri jóváhagyással nem ért egyet. A köznevelési intézmények tulajdonátadását és a tankönyvek ingyenessé tételét üdvözölte. Megkérdezte, hogy a *kulturális feladat* átadásakor miért nem történik tulajdonátadás. A *kulturális örökség digitalizálása és archiválása* kapcsán jelezte, hogy nem egyértelmű, hogy ki kaphat támogatást. A *nemzetiségi önkormányzati képviselők választásával* kapcsolatosan jelezte, hogy az 56. § (6) bekezdésében a megfogalmazás nem egyértelmű. Megjegyezte, hogy a honosság vizsgálatnak kérdését pontosítani szükséges. Megkérdezte, hogy az MTA elnökének állásfoglalását mennyire kell figyelembe venni. Megjegyezte, hogy közmeghallgatást csak települési szinten kell tartani, területi szinten nem, továbbá, hogy az újonnan alakult helyi nemzetiségi önkormányzat a megalakulását követő tíz évig nem alapíthat, és nem vehet át intézményt. **Lásztity Péró** hangsúlyozta, hogy a módosítási javaslatot csak bizonyos körben véleményezték, a Szerb Önkormányzaton belül azt nem tárgyalták.

Fürjes Zoltán hangsúlyozta, hogy az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége tagja volt a munkacsoportnak. Kérte a Tematikus Munkacsoport (a továbbiakban: TMCS) tagjait, hogy esetleges észrevételeiket írásban juttassák el az Államtitkárságnak, a következő módosítás folyamán megpróbálják azokat figyelembe venni. A *nyelvhatalmi jogok* tekintetében elmondta, hogy indokolt azt a jogalkotónak bizonyos arányszámhoz kötni. Ez nem jelenti a szerzett jogok elvesztését. A nemzetközi gyakorlat is azt mutatja, hogy nem indokolt a feladatellátás, ha nincs rá igény. Hangsúlyozta annak fontosságát, hogy a helyi nemzetiségi közösségek álljanak ki magukért. A regionális ernyőszervezetek koordinációs szerepet töltenek be. Hangsúlyozta, hogy a nemzetiséghez tartozás alapjogi kérdés. A honossággal kapcsolatosan elmondta, hogy az MTA kompetens a honosság megítélésében, az önkormányzatok esetleg szubjektíven értékelnének. Szükséges, hogy az önkormányzatok közösen alakítsanak ki egy metódust. Az újonnan létrejött nemzetiségi önkormányzatok intézményátvételével kapcsolatosan elmondta, hogy a Kormány célja az etnobiznisz kivédése, visszaszorítása.

Kraszlán István az EMMI Nem Állami Köznevelési Intézmények Osztálya képviselőjében a nemzetiségi köznevelési, valamint a nemzetiségi szakképzési intézmény vezetőjének kinevezésével kapcsolatban elmondta, hogy ez a szabályozás nem kizárólag a nemzetiségi fenntartású intézményekre vonatkozik, hasonlóan szabályozott a magán és az egyházi fenntartású intézmények kapcsán, a törvényességet a kormányhivatal utólag vizsgálja.

Avanesian Alex az Országos Örmény Önkormányzat képviselőjében hangsúlyozta, hogy minden nemzetiség kettős identitású. Felhívta a figyelmet arra, hogy a törvény kiemeli az örmények speciális helyzetét. Megkérdezte, hogy a népszámlálás során a nemzetiségi az identitásukat hogyan adhatják meg.

Lásztity Péro jelezte, hogy több identitás is megjelölhető.

Kraszlán István jelezte, hogy nem az identitás, hanem a nyelvhasználat tekintetében különbözteti meg a törvény az örmény nemzetiséget, mert sok örmény nem használja a nyelvet, a nemzetiségi oktatásban a roma és az örmény nemzetiség esetében a magyar nyelv is nemzetiség által használt nyelvnek minősül.

Fürjes Zoltán hangsúlyozta, hogy ennek történelmi okai vannak és ez pozitív megkülönböztetés a többi nemzetiséghez képest.

Hartyányi Jaroslava a Magyarországi Ukrán Kulturális Egyesület képviselőjében elmondta, hogy a törvénymódosítást az Ukrán Önkormányzat nem észrevételezte. Sok tévedés kiküszöbölhető lett volna, ha a TMCS keretében is egyeztettek volna. Véleménye szerint két szinten kellett volna egyeztetni, az országos önkormányzatok és a szószólók körében. Megkérdezte, hogy ők egyeztettek-e. Felvetette Abaújkér és Abaújszántó problémáját, ahol nincs ukrán közösség, de önkormányzat alakulhatott. Ezt valahogy szankcionálni kellene.

Fürjes Zoltán elmondta, hogy a következő választás már a népszámlálás adatait veszi figyelembe.

Hartyányi Jaroslava üdvözölte, hogy a törvény a gyakorlati tapasztalatok figyelembevételével folyamatosan változik. Jelezte, hogy a következő módosításban szeretnének részt venni. Elmondta, hogy a magyarországi nemzetiségek képviselője jól indult, mára vegyes a kép. Kérte, hogy a módosítási javaslatot küldjék meg részükre. Jelezte, hogy a korábbi javaslataik egy része bekerült a törvénybe, de szerettek volna részt venni az egyeztetésben.

Lásztity Péro megerősítette, hogy a Bizottságtól nem kapták meg a módosítási javaslat szövegét.

Fürjes Zoltán elmondta, hogy a törvény már megjelent a Magyar Közlönyben. Hangsúlyozta, hogy széleskörű egyeztetés zajlott, több szószóló részt vett a munkában, a Magyarországi nemzetiségek bizottsága is többször tárgyalta a javaslatot. Álláspontja szerint a nemzetiségek belügye, hogy az információ hogyan jut el az önkormányzatokhoz. Megjegyezte, hogy a 2019-ben létrejött önkormányzatokat nem lehet szankcionálni, mert azok törvényes keretek között jöttek létre.

Farkas Márta a Saxlehner András Közhasznú Egyesület képviselőjében megkérdezte, hogy mennyi a települési nemzetiségi önkormányzat képviselő-testülete létszáma. Továbbá megkérdezte, hogy a

nyelvhasználati jogok gyakorolhatósága vonatkozásában a civil szervezetek a székhelyük vagy a működési területük szerinti településeken élhetnek a kezdeményezés jogával.

Fürjes Zoltán elmondta, hogy a települési nemzetiségi önkormányzat képviselő-testülete létszáma 3 vagy 5 fő lehet, elkerülendő a szavazategyenlőséget. A nyelvhasználati jogok gyakorolhatósága vonatkozásában a kormányzat célja a kezdeményezők körének bővítése a települési székhelyű nemzetiségi egyesülettel, a helyi közösségek motiválása.

2. napirendi pont: Tájékoztató a NEMZ-BER és NEMZ-TAB támogatásokról

Fürjes Zoltán elmondta, hogy az új koronavírus-járvány következtében kihirdetett veszélyhelyzet államháztartásra gyakorolt hatása következtében a Kormány a megfelelő gazdasági és pénzügyi források rendelkezésre állása érdekében a költségvetés átcsoportosítását hajtotta végre. A NEMZ-KUL-20 és a NEMZ-TAB-20 azonosítószámmal meghirdetett pályázatok erre tekintettel visszavonásra kerültek. A NEMZ-KUL-20 és NEMZ-TAB-20 pályázati kategóriák visszavonásával egyidejűleg a magyar kis- és középvállalkozások erősítése és a magyar gazdaság élénkítése érdekében a Miniszterelnökség Egyházi és Nemzetiségi Kapcsolatokért Felelős Államtitkársága meghirdette a Nemzetiségi célú beruházási, felújítási és karbantartási tevékenységek 2020. évi költségvetési támogatása megnevezésű (NEMZ-BER-20 azonosítószámú) felhívását. A kategóriában hamarosan várható a támogatási döntés meghozatala. A veszélyhelyzet feloldásával lehetővé vált a táboroztatás, ezért a Kormány támogatási lehetőséget biztosít a 2020. évi nemzetiségi táborok és közösségi célú programok megvalósítására 400 M Ft keretösszeggel. Anyaországi táborok nem támogathatók, a cél a belföldi turizmus támogatása. A pályázatok alapját a korábban a NEMZ-TAB-20 kategóriában benyújtott pályázatok adják. 12 támogatói okiratot adnak majd ki, kérte az országos önkormányzatokat, hogy vegyék fel a kapcsolatot a korábban nyertes szervezetekkel. Megerősítette, hogy a támogatási forrás rendelkezésre áll. Az első félévben keletkezett kis értékű eszközökről szóló, valamint a szervezési feladatokkal kapcsolatos számlák elszámolhatóak. Hozzátette, hogy – értelemszerűen – a 40/2020. (III. 11.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet ideje alatt megrendezett programok költsége nem számolható el a támogatás terhére.

Matkovits-Kretz Eleonóra megkérdezte, hogy a nem rendezvény jellegű kulturális programokat sem lehet megvalósítani. Példaként kiadvány megjelentetését említette. Üdvözölte a beruházási támogatást, mert van rá igény, felvetette, hogy a jövőben is maradjon meg ez a támogatási forma. Megkérdezte, hogy mikor érkezhetsz meg a támogatás.

Fürjes Zoltán kérte a nemzetiségek megértését a kulturális pályázatok visszavonásával kapcsolatban.

Tircsi Richárd a Nemzetiségi Főosztály vezetője javasolta, hogy amennyiben halaszthatatlan a kiadvány megjelentetése, a feladatalapú és a működési támogatás is fordítható erre a célra.

Hristodoulou Konstantinos a Magyarországi Görögök Országos Önkormányzata képviselőjében jelezte, hogy megkapták az értesítést a támogatásról. Megkérdezte, hogy a kapott dokumentumot és az elszámolást külön vagy egyben kell-e kezelni, hogy mit takar a kisértékű eszköz fogalma, továbbá, hogy az esetlegesen megmaradó összeget felhasználhatják-e az önkormányzatok.

Fürjes Zoltán elmondta, hogy külön-külön kell szerződést kötni a közreműködőkkel. A kis értékű eszköz fogalmát a számviteli törvény határozza meg. A pályázat során van lehetőség módosítási kérelem benyújtására, a támogatás célja gyermekek, fiatalok részére programok biztosítása.

Kraszlán István javasolta napközis táborok megszervezését.

Tircsi Richárd hangsúlyozta, hogy teljesen új táborok megszervezésére is van lehetőség, új közreműködők bevonásával.

Hartyányi Jaroslava üdvözölte a döntést, a források biztosítását a táborokra és beruházásokra.

Lásztity Péro véleménye szerint a 700 M Ft-os NEMZ-KUL-20 keret lenullázása hibás döntés. A már megszervezett rendezvényeket nem tudják kifizetni, a nemzetiségi kultúra területén működő vállalkozások elesnek a támogatástól. A beruházási támogatás jó, de a keretösszeg kevés.

Fürjes Zoltán elmondta, hogy a pandémiás helyzet az egész év költségvetését meghatározza. Hangsúlyozta, hogy a nemzetiségek minden évben jelentős támogatásokat kapnak.

Tircsi Richárd hangsúlyozta, hogy a 2020-ban rendelkezésre álló 18 Mrd Ft-ból összességében 300 M Ft került visszavonásra.

Kozma György a Magyarországi Románok Országos Önkormányzatának képviselőjében megkérdezte, hogy az EPER rendszerben vagy papíralapon kell a módosítási kérelmet benyújtani.

Tircsi Richárd válaszában elmondta, hogy az elszámolásánál kell majd jelezni a BGA-nak.

3. napirendi pont: Egyebek

Fürjes Zoltán ismertette a Német Kör és a Saxlehner András Egyesület által az előzetesen írásban felvetett kérdéseket. Saxlehner Egyesület felvetette, hogy a helyi önkormányzatok Nemzeti Értéktár Bizottságában a Nemzetiségi Önkormányzatok helyet kapjanak és teljes joggal képviselhesék a fontos helyi értékeket.

Antal Andrea az AM Hungarikum Főosztályának képviselőjében elmondta, hogy a Hungarikum törvényt (a továbbiakban: Htv.) 2012-ben fogadták el, a Főosztály 2014-ben jött létre. A Htv. preambulumban szerepelt, hogy „A nemzeti értékek tárházát gazdagítják a magyarországi együtt élő népek, a magyar nemzetalkotó nemzetiségek és a határon túli, valamint szerte a világban élő, magukat magyarnak valló egyének, közösségek értékei.” Ez megerősítésre került 2015-ben azzal, hogy a Htv. kiegészítésre került a nemzeti érték fogalmával, amibe külön belekerültek a magyarországi államalkotó nemzetiségek. 2017-ben zajlott egy ombudsmani vizsgálat, amelynek során felmerült önálló nemzetiségi értéktár létrehozása. Ez azonban ellentmondott volna a Htv. Preambulumának. A Htv. jelenleg kihirdetés előtt álló végrehajtási rendeletében szabályozásra kerül, hogy – amennyiben releváns – a javaslati adatlapon meg kell jelölni a nemzetiségi kötődést. **Antal Andrea** bemutatta a nemzeti értékpiramis rendszerét, az értékgyűjtés menetét. Amennyiben egy adott nemzeti érték nem köthető szorosan egy településhez, a minisztériumnál működő ágazati értéktárba bekerülhet a javaslat. Amennyiben az érték településhez köthető ugyan, de nincs a településen Értéktár Bizottság, úgy a javaslatot az illetékes Megyei Értéktár Bizottsághoz kell megküldeni, amely ebben az esetben kezeli az érintett települési értéktárat. Elmondta, hogy célszerű lenne, hogy a települési és megyei szintű bizottságoknak legyen a helyi nemzetiséget képviselő tagja, vagy tanácsadója.

Varga Szimeon, bolgár nemzetiségi szószóló, a Hungarikum Bizottság tagja elmondta, hogy megkeresték az országos önkormányzatokat, hogy jelezzék, ha vannak értékeik. Kérte a nemzetiségeket, hogy regisztrálják folyamatosan a helyi értékeket.

Lásztity Péro elmondta, hogy más országokban is vannak ilyen listák, a Szerb Országos Önkormányzat is foglalkozik a „szerbikumokkal”, kapcsolatban állnak a hasonló szerb bizottsággal. A tapasztalatuk az, hogy helyi szinten nem konzultálnak a nemzetiségi önkormányzatokkal, ezért kimaradnak az értéktárból. Jelezte, hogy problémát vet fel és az UNESCO-ban is folyik vita arról, hogy valamely szellemi kulturális örökség nemzeti vagy nemzetiségi érték-e. Példaként említette a mohácsi busójárást, amelyet hungarikumként tartanak nyilván, pedig sokáé népszokás. Megjegyezte, hogy vannak országhatárokon átívelő kulturális értékek is.

Antal Andrea hangsúlyozta, hogy a gyűjtés folyamatos, bármikor lehet regisztrálni. A rendszer alulról építkezik és értéknek azt tekintik, amit a helyiek értéknek fogadnak el, ezt nem bírálják felül. Nincs arról információja, hogy más országokban hasonló módon gyűjtenék az értékeket. Megerősítette, hogy feltett szándékuk, hogy az adatbázisban a nemzetiségre történő szűrés lehetséges legyen, valamint a hungarikum.hu honlapon is tervezik megjeleníteni a nemzetiségi kötődéseket. Országhatárokon átívelő érték például a kékfestés, amely UNESCO szellemi kulturális örökség, Ausztria, Csehország, Magyarország, Németország, Szlovákia közös öröksége, ezért a Magyar Értéktárban úgy szerepel, hogy a magyarországi kékfestés hagyománya.

Farkas Márta elmondta, hogy az I. kerületben ősz óta új vezetés van, érdeklődött a Nemzeti Értéktár Bizottságról, de sajnos nem tudtak róla. Végül egy civil szervezet vezetője mondta el, hogy létezett ilyen, de még nincs folytatása. Az V. kerületben egyáltalán nem tudtak Nemzeti Értéktár Bizottságról.

Antal Andrea megerősítette, hogy nincs fővárosi értéktár és kevés kerületi bizottság alakult.

Varga Szimeon hangsúlyozta a nemzetiségek szerepének fontosságát, mert nagy szükség van a segítségükre a nemzetiségi értékek összegyűjtésében.

Fürjes Zoltán ismertette a Német Kör kezdeményezését, amelyben a nemzetiségi pótlék meghatározását kérik azon vezetők részére is, akik nemzetiségi iskolát irányítanak, de a jelenlegi törvényi szabályozás szerint nem kaphatnak nemzetiségi pótlékot.

Kraszlán István elmondta, hogy a kormányzat nem ért egyet a változtatással, a pótlékok rendszere feladatellátáshoz van kötve. Ezzel összhangban a szabályozás a nemzetiségi oktató-nevelő munka végzéséhez köti a nemzetiségi pótlék jogosultságát is, és ezen nem célszerű változtatni. Felhívta a figyelmet, hogy a jogosultsági feltételek meghatározásakor felvetődött a tanórán kívüli, nemzetiségi nyelvhasználatot igénylő tevékenységek beszámítása is a nemzetiségi pedagógusok esetében is. Ez akár igazságos is lehet, hisz a nemzetiségi nyelvhasználat ott is megjelenik. A Magyarországi nemzetiségek bizottsága is mérlegelte ezt, de végül elálltak egy ilyen javaslatról, elsősorban azért, mert azok nehezen ellenőrizhetők és adott esetben szubjektív elemeket is beemeltek volna a rendszerbe. Az intézményvezetők számára a vezetői pótlék áll rendelkezésre, amely az intézményvezetéssel kapcsolatos többletfeladatok és megemelkedett felelősség anyagi elismerésére szolgál. Ha az intézmény nemzetiségi nevelési-oktatási feladatokat is ellát, a vezetői feladatok és felelősség körébe tartozik az ebből adódó koordinációs, irányítási és kapcsolattartási feladatok ellátása is. Hozzátette, hogy a vezetői pótlék összege 2020 júniusától jelentősen emelkedik.

Fürjes Zoltán a Német Kör és a Saxlehner Egyesület feladatalapú támogatásokkal kapcsolatos kérdéseire reagálva elmondta, hogy a támogatás felhasználásának határideje nem módosul, a támogatás egyébként is két évig (azaz a tárgyévén túl) felhasználható.

Tircsi Richárd hozzátette, hogy a pontozási szempontok tekintetében sincs változás, a 2021-es költségvetési törvény 10-es melléklete tartalmazza az értékelés szempontrendszerét és 2020-tól a támogatás megállapítását követően nincsen lehetőség további észrevétel benyújtására, a pontozást a BGA végzi.

Fürjes Zoltán a Német Kör 2021. évi népszámlálással kapcsolatos kérdésére reagálva elmondta, hogy a nemzetiségi törvény módosításában továbbra is 25 fő szerepel.

Matkovits-Kretz Eleonóra javasolta, hogy a nemzetiségi önkormányzatok tagjait feltétlenül be kell vonni a település népszámlálói közé.

Kovács Marcell a Központi Statisztikai Hivatal képviselőjében az online adatfelvétellel kapcsolatos kérdésekre reagálva elmondta, hogy a 2021. évi népszámlálás során önálló online kitöltéssel vagy számlálóbiztosi interjú keretében lehet kitölteni a kérdőívet. Az internetes kitöltési szakasz 2021. május 1-től 16-ig tart, majd ezt követően számlálóbiztosok keresik fel azokat a háztartásokat, ahol online módon nem történt meg a kitöltés. A számlálóbiztosok mobil eszközön rögzítik az adatokat, kizárólag elektronikus adatgyűjtés lesz, papír kérdőívek nélkül. A kérdőívek érkezése során az adatgyűjtő rendszer megkülönbözteti az online, illetve a számlálóbiztos eszközéről érkezett kérdőíveket (adatcsomagokat). Elmondta, hogy a végrehajtási rendelet közigazgatási egyeztetése folyamatban van, melyben javasolták, hogy a helyi népszámlálási felelős, azaz a jegyző együttműködjön a helyi nemzetiségi önkormányzattal, tájékoztatást adjon az elvégzendő feladatokról és a számlálóbiztosi hálózat létrehozása során egyeztessen a helyi nemzetiségi önkormányzattal.

Hartyányi Jaroslava megkérdezte, hogy új kérdőívet használnak-e. Érdeklődött, hogy a számlálóbiztosokat felkészítik-e a szenzitív kérdésekre, a nemzetiségre és a vallásra történő rákérdezésre. Jelezte, hogy ezeket az adatokat nagyon fontosnak tartják, szeretnék részt venni a munkában. Továbbá felvetette a magyarul nem beszélők problémájának kérdését.

Kovács Marcell elmondta, hogy javasoltak bizonyos módosításokat, de maradtak a korábban használt kérdések. Hozzátette, hogy az online kitöltés miatt a feldolgozás kevesebb időt vesz igénybe. Elmondta, hogy a NAIH-hal együttműködve fejlesztették ki a feldolgozás rendszerét. A kérdőívek magyarul és angolul készülnek, továbbá minden nemzetiség nyelvén készül segédlet a kérdőívhez. A

szenzitív kérdésekre önkéntes a válaszadás, a demográfiai kérdések közé kerültek be, megválaszolatlanul nem lehet hagyni, legalább azt be kell klikkelni, hogy nem kíván válaszolni.

Lásztity Péro a vallással kapcsolatos kérdésekkel kapcsolatosan felvetette, hogy nem elég specifikusak a válaszok, példaként említette az ortodox kereszténységet.

Kovács Marcell elmondta, hogy a lista pontos összetételéhez együttműködés szükséges.

Farkas Márta megjegyezte, hogy a korábbi népszámlálások során nem tartották fontosnak a nemzetiséghez tartozás kérdését. Hangsúlyozta az önkormányzatok szerepét a tudatosítás kérdésében.

Fürjes Zoltán a Német Kör Német Történelem és Kultúra Délkelet-Közép-Európában Alapítványi Tanszék helyzetéről szóló beszámolójával kapcsolatosan elmondta, hogy 2020. év elején Prof. Dr. Bódis József államtitkár úr egyeztetést folytatott a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának elnökével, akivel abban állapodtak meg, hogy 2021. évtől 5 millió forinttal, 18 millió forintra emeli az ITM a Tanszék éves támogatását. A finanszírozási kérdéseken túli problémák az intézmény autonómiájába tartoznak, amelybe a fenntartó nem kíván beleszólni.

Matkovits-Kretz Eleonóra elmondta, hogy új tanszékvezetőt neveztek ki Sopronból. Megjegyezte, hogy az egyetem az emelt támogatásból is el fog venni. Megkérdezte, hogy van-e arra lehetőség, hogy az országos önkormányzat átvegye.

Fürjes Zoltán elmondta, hogy amennyiben az önkormányzattól konkrét megkeresés érkezik az ügyben, akkor megvizsgálják a kérdést.

Tircsi Richárd hozzátette, hogy a tanszék támogatása államközi megállapodás keretében indult.

Fürjes Zoltán Saxlehner Egyesület Nemzetiségi Kerekasztal létrehozásával kapcsolatos javaslatára reagálva elmondta, hogy a Miniszterelnökség nem tervez ilyet. A törvénymódosítás folyamán nem érkezett be ilyen irányú megkeresés, de helyi szinteken ez jó gyakorlat lehet. A Kerekasztal létrehozását nem szükséges jogszabályban rendezni. Az együttműködési megállapodásba érdemes belefoglalni.

Hartyányi Jaroslava hangsúlyozta, hogy a Nemzetiségi Kerekasztal történelmi jelentőségű feladatot látott el. Ahol helyi szinten működik nemzetiségi kerekasztal, ott eredményeket tudnak elérni a helyi önkormányzatoknál. Szintén működnek ilyen kerekasztalok a Vajdaságban, ahol eredményes a tevékenységük. Javasolta, hogy a kormányzat támogassa a kerekasztalok létrehozását, akár pályázatokon keresztül, nem szükséges ezt jogszabályban rögzíteni.

Fürjes Zoltán hangsúlyozta, hogy pártolják a nemzetiségek összefogását.

Farkas Márta jó példaként a XIX. kerületi kerekasztalt említette. Kerner Annától, a Német Nemzetiségi Önkormányzat elnökétől tudja, hogy ott létrejött egy Nemzetiségi Kerekasztal, amelyet évente 2 alkalommal hívnak össze, részt vesznek rajta a kerületi nemzetiségek, a települési önkormányzat részéről a polgármester, a jegyző képviselője, a bizottságok elnökei, valamint a pénzügyi osztály képviselője és ilyenkor megbeszélik az aktuális kérdéseket, felvetéseket. Farkas Márta hangsúlyozta, hogy ezt nagyon jó gyakorlatnak tartja és szeretné, ha minél több helyen megvalósulna.

Fürjes Zoltán a Német Kör Magyar Falu Programmal nemzetiségi önkormányzatokkal történő kibővítésével kapcsolatos felvetésére reagálva elmondta, hogy nincs tudomása módosítási szándékról.

Matkovits-Kretz Eleonóra megjegyezte, hogy érdemes lenne kibővíteni a programot.

Fürjes Zoltán további felvetés hiányában az ülést lezárta.

Készítette: Józsa Teodóra szakreferens, Emberi Jogi Munkacsoport Titkársága, IM

Látta: Szabó-Princz Viktória titkárságvezető, Emberi Jogi Munkacsoport Titkársága, IM

Jóváhagyta: dr. Fürjes Zoltán egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár, ME